

زانكۆی سه لاهه دین - ههولیر
Salahaddin University-Erbil

زانكۆی سه لاهه دین - ههولیر

كۆلیژی زانسته سیاسیه کان

بهشی سیستمه سیاسیه کان و سیاسه تی گشتی

قوناغی سییه م

سیستمی سیاسی عیراق و هه رییمی کوردستان

پرۆفیسۆری یاریده دهر
د. بارزان جوهر صادق

PhD in Political Systems

Salahaddin University – Erbil (2017-2020)

Master in Political Science and International Studies

Girne American University (2011-2013)

Bachelor of Political Science

Salahaddin University, College of Law and Politics, Political Science Department. (2006-2010) became the first student among others all over Kurdistan Region in Political Science.

Bachelor of Sociology

Salahaddin University, College of Arts, Sociology Department. (2002-2006).

Course Unite Title	Political System of Iraq and Kurdistan Region
Course Unite Code	PSIK32
Type of Course Unite	Core Course
Number of ECTS Credits Allocated	3
Theoretical (Hour/Week)	3
Practice	-
Year of Study	Semester
Semester when the course unites is delivered	1
Name of Lecturer	Barzan Jawhar
Mode of Delivery	Face to Face and online
Language of Instruction	Kurdish – English - Arabic

ناوه پۆکی گشتی کۆرس

به گشتی له م کۆرسه دا قوتابی فیّری یه که کان و به شه کان و چۆنیه تی کارکردنی هه ردوو سیستمی سیاسی هه ریّمی کوردستان و عیّراق ده کریّت. له بهرئه وهی که قوتابی له دوو سالی رابردوو به دوور و دریژی باسی تیۆری سیستمی سیاسی بو کراوه، بۆیه لیّره دا ئیّمه ته نها له سه ره تاوه وه کو وه بیره یّنانه وه و به ستنه وهی بابه ته که به م تیۆره باسی تیۆره که ده که یین و دواتر قوتابی راسته وخۆ ئاشنا ده که یین به به هه ردوو سیستمی سیاسی.

ئامانجەکانی کۆرس

* ئامانجی سەرەکی بریتییە لە شارەزابوونی قوتابی بە سیستمی سیاسی وڵاتی دایک (هەریمی کوردستان) و دواتریش سیستمی سیاسی عێراق چونکە هێشتا هەریمی کوردستان بەشیکە لەم دەوڵەتە، بۆیە گرنگە قوتابی بزائیت کە ئەو سیستمە سیاسییانە ی تێدا یە چۆنە و بە چ شێو یە ک کار دە کەن.

* ئامانجی دوو هەم، ئاشنا کردنی قوتابی بە راوردکاری سیاسی لە نێوان هەردوو سیستمی سیاسییە کە، چونکە هەر چە نە دە هەریمی کوردستان هێشتا دەستووری نە، بە لām کۆمە لێک یاسای بنەرە تی هە یە کە سروشتی دەستووریان هە یە.

ئەرکەکانی قوتابی

* گرنگترین ئەرک بە لای مامۆستاو ه بریتییە لە ئامادەیی قوتابی و گفتوگۆ و دیالۆگ لە سەر هەردوو سیستمە سیاسییە کە.

* ئینجا ئامادە کردنی راپۆرت لە سەر شێوازی بە راوردکاری بە شیک یان یە کە یە کی سیستمە کان لە گە ل یە کتری یا خود بە تە نها باسکردن لە یە کی کە لە دە سە لاتە کان لە ناو هەر یە ک لە و سیستمانە. جگە لە مانە ش مامۆستا کۆمە لێک سەر چاوه دە خاتە بە رده ستی قوتابی بۆ ئەو ه ی لە پێش دە رسگوتارە کان و دواتریش بیان خوینیتە وه و سوودی لێو هەر بگریت بۆ وانە کە و تێگە یشتنی زیاتر.

* پڙگه‌ی وانه ووتنه‌وه:

ئیمه وهك مامۆستای وانه سود له داتاشۆو پاوه‌رپۆینت و ته‌خته‌ی سپی و په‌رتوك و هه‌ر پڙگایه‌کی دیکه‌ی گونجاو وه‌رده‌گرین بۆ وانه ووتنه‌وه.

* سیسته‌می هه‌لسه‌نگاندن:

به‌م جوړه‌ی لای خواره‌وه هه‌لسه‌نگاندن بۆ قوتابیان و خویندکاران ده‌که‌ین:

1. له پڙگای تاقیکردنه‌وه‌ی مانگانه.
2. له پڙگای کویزه‌کان.
3. له پڙگای گفتوگۆی ناو پۆل.
4. له پڙگای راپۆرت و وتار نووسین.

هه‌رجوړه هه‌لسه‌نگاندنیک نمره‌ی تایبه‌تی خۆی له‌سه‌ره، بۆ نموونه تاقیکردنه‌وه‌ی مانگانه 15 نمره، کویزه‌کان 2 نمره، گفتوگۆ و چالاکی ناو پۆل 3 نمره و راپۆرت 5 نمره و... هتد.

* ده‌رئه‌نجامه‌کانی فی‌ربوون:

دوای ته‌واوکردنی کۆرسه‌که قوتابێ زۆر به‌ئاسانی ده‌توانی‌ت باس له سیستمی سیاسی به‌گشتی و سیستمی سیاسی هه‌رییمی کوردستان و عێراق به‌تایبه‌تی بکات و دواتر شیکردنه‌وه بۆ هه‌ر یه‌ک له یه‌که‌کانی ناو ئەم سیستمانه‌ بکات.

ناساندنی یه که که کان و چۆنیه تی دهرسگوتاره کان له م کورسه

سیستمی سیاسی

پیناسه و تیۆر و رهههنده کانی

سیستمی سیاسی ههریمی کوردستان

پیکهاتهی سیستمی سیاسی ههریمی کوردستان

مهشروعیه تی سیستمی سیاسی ههریمی کوردستان له ناو عیراقدا

مهشروعیه تی دهستووری

سیستمی سیاسی ههریمی کوردستان له ناو یاساکانی ههریمی کوردستان

گه شه سهندنی سیستمی سیاسی ههریمی کوردستان به شیوهی دیفاکتوی

بونیدانان و گه شه سهندنی دامه زراوه کان له ههریمی کوردستان

دامه زراوه فهرمیه کانی سیستمی سیاسی

دهسه لاتی یاسادانان

دهسه لاتی جیبه جیکردن

سهروکایه تی ههریم و حکومه تی ههریمی کوردستان

دهسه لاتی دادوهری

دامه زراوه نافهرمیه کانی سیستمی سیاسی

پارته سیاسیه کانی ههریمی کوردستان

پارته راستپه وه کان

پارته چه پره وه کان

پارته ئیسلامیه کان

میدیا

دامه زراوه کانی کۆمه لای مه ده نی

سیستمی سیاسی عیراق

میژووویه کی کورتی دروستبوون و گه شه سهندنی سیستمی سیاسی عیراق

ده سه لاتہ فہرمیہ کان

ده سه لاتی یاسادانان

ده سه لاتی جیبہ جیکردن

ده سه لاتی دادوہری

ده سه لاتہ نافہرمیہ کان

پارته سیاسیہ کان

میدیا

دامہ زراوہ کانی کۆمہ لی مہدہ نی

بہراوردکاری نیوان ده سه لاتہ کانی سیستمی سیاسی عیراق و ہہریمی کوردستان

سەرچاوه بنه‌ره‌تیه‌کان:

صادق، بارزان جوهر. (۲۰۲۱). متمانە‌ی سیاسی بە سیستمی سیاسی هه‌ریمی کوردستان. تهران: چاپخانه‌ی جه‌نگه‌ل.

عه‌لا‌ئه‌ددین، دلاوهر عه‌بدولعه‌زیز. (2013). نیشتیمانسازی و سیستمی فه‌رمانه‌ه‌وایه‌تی خۆمالی له هه‌ریمی کوردستان. هه‌ولێر چاپخانه‌ی ئاراس.

ئه‌لحه‌سه‌ن، نه‌وفل. (۲۰۲۱). ره‌گ و ریشه‌ی سیستمی سیاسی ئیستا له عێراق: تیروانینیکی میژووویانه. و. یاسن عزه‌م. ناوه‌ندی کوردستان بۆ توێژینه‌وه له مملانی و قه‌یرانه‌کان. ژ. ۱۴۵.

ده‌ستووری هه‌میشه‌یی عێراق ۲۰۰۵، ره‌شنوسی ده‌ستووری هه‌ریمی کوردستان ۲۰۰۹، یاساکانی هه‌ریمی کوردستان له مالبه‌ری فه‌رمی په‌رله‌مانی کوردستان. جواد، بلقیس محمد. قراءه‌ة فی تأسیس الدولة العراقية 1921. كلية العلوم السياسية/جامعة بغداد.

Easton, D. (1957). An Approach to the Analysis of Political Systems. World Politics, Vol. 9 (3). <http://www.jstor.org/stable/2008920>

Schlager, N. and Welsblatt, J. (2006). World Encyclopedia of Political Systems and Parties. Fourth Edition. New York: Facts On File.

Textbook/ Material/ Recommended Readings

به هیوای وهرزکی پرله زانیاری و گفتوگو

به خته وهری و تهن دروستییه کی باش بو ئیوهی به ریز

